॥ શ્રી મહાવીરાય નમઃ॥

શ્રી ગ્રેટર બોમ્બે વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન મહાસંઘ

સંચાલિત

માતુશ્રી મણિબેન મણશી ભીમશી છાડવા ધાર્મિક શિક્ષણ બોર્ડ

Website : www.jainshikshan.org **E mail :** jainshikshanboard@gmail. com

૭ જુલાઈ ૨૦૨૪ મહિલા મંડળ કુલ ગુણ : ૧૦૦

સૂચના : ૧) જે પ્રમાણે સવાલ પૂછ્યા હોય તે જ પ્રમાણે જવાબ લખવા. વાર્તા કે થોકડાના લાંબા જવાબ લખવા નહિ.
૨) આપના જવાબ પેપરમાં આપે ઓપન બુક આપી છે કે રેગ્યુલર તે ખાસ લખજો. જેમણે નહીં લખ્યું હોય તેમનો નંબર આવશે તો પણ નંબર આપવામાં નહીં આવે.

OPEN BOOK / REGULAR **શ્રેણી – ૭** **WRITER YES / NO**

STUDENT NAME		ROLL NO.	
DATE OF BIRTH		MOBILE NO.	
SANGH NAME		SUPARVISOR NAME	
MAHILA MANDAL		SUPARVISOR SIGN.	

MARKS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	TOTAL

(30)

પ્ર.૧ સામાયિક –પ્રતિક્રમણના આધારે

(૧) નીચેના પાઠની પૂર્તિ કરો. (૧૦)

૧. દેવાણં **આસાયણાએ દેવીણં આસાયણાએ ઈહલોગસ્સ આસાયણાએ પરલોગસ્સ આસાયણાએ** કેવલી

૨. સંભરામિ **જં ચ ન સંભરામિ જં પડિક્કમામિ જં ચ ન પડિક્કમામિ તસ્સ સવ્વસ્સ** દેવસિયસ્સ

૩. તમેવ **સચ્ચં તમેવ સચ્ચં કરેમિ મંગલં મહામંગલં** થવથુઈ

૪. કક્ષાલિક **ગોવાલિક ભોમાલિક થાપણમોસો મોટકી કુડી** સાખ

૫. જાવયાણં **તિન્નાણં તારયાણં બુદ્ધાણં બોહયાણં** મુત્તાણં

(૨) નીચેના શબ્દોના ગુજરાતીમાં અર્થ લખો. (૫)

૧. સમણધમ્મે **સાધુધર્મમાં** ૨. અસરણાણુપ્પેહા **અશરપણાનો વિચાર ચિંતવવો**

૩. સાવિયાણં **શ્રાવિકાઓની** ૪. આરાહણાએ **આરાધનામાં**

૫. મુત્તિ મગ્ગં **આઠ કર્મોથી મુક્તિનો માર્ગ છે.**

(૩) નીચેના શબ્દોના મૂળ પાઠ લખો. (૫)

૧. શુદ્ધ અંતઃકરણથી **મણસા** ૨. સમ્યગ્વાદને અંગીકાર કરું છું **કિરિયં ઉવસંપજ્જામિ**

૩. શ્રદ્ધાની રુચિ **નિસ્સગ્ગ રુઈ** ૪. ગણધરની આશાતનાથી **સુયદેવયાએ આસાયણાએ**

૫. હિંસા થાય તેવા શસ્ત્રો આપવાથી **હિંસપ્પયાણં**

(૪) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માંગ્યા પ્રમાણે લખો. (૧૦)

૧. બ્રહ્મચર્ય ગુપ્તિ એટલે શું? કેટલી છે? ત્રીજી ગુપ્તિ લખો.

આત્મામાં રમણતા તે બ્રહ્મચર્ય. તેની રક્ષા માટે આવશ્યક તે વાડ. તે નવ છે. ૩) સ્ત્રીએ પુરુષના આસને બેસવું નહિ તેમ જ સ્ત્રીએ પુરુષ સાથે સહવાસ કરવો નહિ. કોળાની ગંધે ઘઉંની કણકનો વક જાય તે.

૨. પાંચમા શ્રમણ સૂત્રમાં શેનો ત્યાગ કરવાનો છે? **અસંયમ, અબ્રહ્મ, અકલ્પનીય, અજ્ઞાન, અક્રિયા, મિથ્યાત્વ, અબોધ, ઉન્માર્ગ.**

૩. ઊર્ધ્વલોકમાં શું શું છે? તેનું વર્ણન કરો.

૧૨ દેવલોક , ૯ ગ્રૈવેયક, ૫ અનુત્તર વિમાન છે. તે સર્વમાં મળીને કુલ ૮૪,૯૭,૦૨૩ વિમાનો છે. તે ઉપર લોકાગ્રે સિદ્ધ ક્ષેત્ર છે. ત્યાં સિદ્ધ ભગવાન નિરંજન નિરાકાર બિરાજી રહ્યા છે.

૪. ૩૩ બોલમાંથી પાંચમા બોલ અને છટ્ઠા બોલમાં હેય, જ્ઞેય અને ઉપાદેય કયા?

જ્ઞેય : છ જીવનિકાય, ઉપાદેય : પાંચ મહાવ્રત, પાંચ સમિતિ, ત્રણ શુભ લેશ્યા, હેય : પાંચ ક્રિયા, પાંચ કામગુણ, છ અશુભ લેશ્યા.

૫. કર્મભૂમિ કેટલી છે? કઈ કઈ? અઢીદ્વીપમાં કયા ક્ષેત્ર અને કયા સમુદ્રો આવે છે?

કર્મભૂમિ ૧૫ છે. ૫ ભરત, ૫ ઈરવત, ૫ મહાવિદેહ. અઢીદ્વીપમાં જંબૂદ્વીપ, ધાતકીખંડ, અર્ધપુષ્કર દ્વીપ અને બે સમુદ્ર લવણ સમુદ્ર અને કાળોદધિ સમુદ્ર આવે છે.

(૫૦)

પ્ર.૨ તત્ત્વ વિભાગ/સંસ્કાર વિભાગના આધારે લખો.

(અ) ગતાગતિના આધારે (૨૮)

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માંગ્યા પ્રમાણે લખો. (૮)

૧. ૯ ઉત્તમ પદવીમાંથી માત્ર નરક અને દેવમાંથી કોણ આવે? **ચક્રવર્તી, વાસુદેવ, બળદેવ, તીર્થંકર**

૨. ૬૪ જાતિના દેવમાં કોનો સમાવેશ થાય? **૨૫ ભવનપતિ, ૨૬ વાણવ્યંતર, ૧૦ જ્યોતિષી, પ્રથમ બે દેવલોક, પહેલું કિલ્વિષી.**

૩. સંજ્ઞી તિર્યંચ પંચેન્દ્રિય કેટલી નરક અને કેટલા દેવલોકમાં જઈ શકે? **૭ નરક અને ૮ મા દેવલોક સુધી.**

૪. જેની આગત ૨૭૬ બોલની હોય તેવા બોલ લખો. **શ્રાવક, માંડલિક રાજા, ૧૫ કર્મભૂમિના મનુષ્ય.**

૫. વાસુદેવ અને ચક્રવર્તી નિયમા ક્યાં જાય? **વાસુદેવ નિયમા નરકમાં, ચક્રવર્તી પદવીમાં મરે તો નિયમા નરકમાં જાય.**

૬. સાધુ અને સમકિતી કેટલી નરકના નીકળેલા થઈ શકે? **૧ થી ૫ નરકના નીકળેલા જીવ સાધુ અને ૧ થી ૭ નરકના નીકળેલા જીવ સમકિતી થઈ શકે છે.**

૭. સાતમી નરકમાં સમકિત લઈને કેમ જવાતું નથી? **સાતમી નરકનો અપર્યા. એકાંત મિથ્યાત્વી હોવાથી.**

૮. રત્નની આગત અને ગતના માત્ર આંકડા લખો. **આગત ૨૪૩ ગત ૧૭૯**

(૨) નીચેના બોલની ગતાગત લખો. **(૧૫)**

૧. લવણ સમુદ્રની મનુષ્યાણી : **આગતિ ૨૫ – ૧૫ કર્મભૂમિના પર્યાપ્તા, ૫ સંજ્ઞી તિર્યંચ પંચે.ના પર્યાપ્તા, ૫ અસંજ્ઞી તિર્યંચ પંચેન્દ્રિયના પર્યાપ્તા એ ૨૫ ની.**

ગતિ ૧૦૨ – ૨૫ ભવનપતિ, ૨૬ વાણવ્યંતર એ ૫૧ ના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એ ૧૦૨ ની.

૨. વીતત પંખી : **આગતિ ૨૬૭ ભેદની ૭ નરકના પર્યાપ્તા, ૧૭૯ ની લટ (૪૮ ભેદ તિર્યંચના, ૧૦૧ સંમૂર્છિમ મનુષ્યના અપર્યાપ્તા, ૧૫ કર્મભૂમિના મનુષ્યના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા), ૮૧ દેવના પર્યા. (૯ મા દેવલોક થી ૫ અનુત્તર વિમાન એ ૧૮ ભેદના પર્યાપ્તા વર્જીને).**

ગતિ ૫૧૯ ભેદની તે જીવના ૫૬૩ ભેદમાંથી ૪ થી ૭ નરકના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એ ૮ તથા ૧૮ જાતિ ના દેવના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એ ૩૬ કુલ ૪૪ ભેદ વર્જીને.

૩. તીર્થંકર : **આગત ૩૮ ભેદની ૧૨ દેવલોક, ૯ લોકાંતિક, ૯ ગ્રૈવેયક, ૫ અનુત્તર વિમાન અને ૧ થી ૩ નરક એ ૩૮ ના પર્યાપ્તા. ગત મોક્ષની.**

૪. વંશા : **આગતિ ૨૦ ભેદની ૫સંજ્ઞી તિર્યંચ પંચેન્દ્રિયના પર્યા., ૧૫ કર્મભૂમિના મનુષ્યના પર્યાપ્તાની.**

ગતિ ૪૦ ભેદની ૧૫ કર્મભૂમિના મનુષ્યની, ૫ સંજ્ઞી તિર્યંચ પંચેન્દ્રિય એ ૨૦ ના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એ ૪૦ ભેદની.

૫. સર્વાર્થસિદ્ધ વિમાન વર્તમાને : **આગતિ ૫ ભેદની ૫ મહાવિદેહના પર્યાપ્તા.**

ગતિ ૧૦ ભેદની ૫ મહાવિદેહના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા.

(૩) નીચેના વાક્યો સાચા છે કે ખોટા? ખોટા હોય તે સુધારીને લખો. **(૫)**

૧. સાતમી નરકે માછલી જઈ શકે. **ખોટું. સાતમી નરકે માછલી ન જઈ શકે.**

૨. તોષિયામાં આગત કરતા ગત અડધી છે. **ખોટું. તોષિયામાં આગત કરતા ગત બમણી છે.**

૩. વનસ્પતિના મૂળમાં ચંદ્રના દેવ ઉપજે. **ખોટું. વનસ્પતિના મૂળમાં ચંદ્રના દેવ ન ઉપજે અથવા વનસ્પતિના પ્રવાલ, પત્ર, ફૂલ, ફળ કે બીજમાં ઉપજે.**

૪. મહાપદ્મ તીર્થંકરની આગત ૩૮ ભેદની છે. **ખોટું. મહાપદ્મ તીર્થંકરની આગત એક ભેદની છે.**

૫. માંડલિક રાજા મરીને સુજાએમાં જાય છે. **ખોટું. માંડલિક રાજા મરીને સુજાએમાં જાય નહિ.**

(આ) ૬૩ શ્લાઘનીય મહાપુરુષોના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના બે શબ્દમાં જવાબ લખો. (૭)

૧. પદવીમાં ભવમાં નિયમા સમકિત કોને હોય? **તીર્થંકર, બળદેવ.**

૨. ભાવથી શ્રાવકપણું કોને ન સ્પર્શે? **વાસુદેવ, પ્રતિવાસુદેવ.**

૩. ૬૩ શલાકા પુરુષો અવસર્પિણી કાળના ત્રીજા આરામાં કયા ક્ષેત્રમાં ઉત્પન્ન થાય? **ભરત, ઈરવત.**

૪. તીર્થંકરો કઈ બાબતમાં સરખા હોય છે? **કેવળજ્ઞાન, કેવળદર્શન.**

૫. નરકમાં કોણ જાય છે? **ચક્રવર્તી, વાસુદેવ, ચક્રવર્તીનું સ્ત્રી રત્ન**

૬. ૧૪ સ્વપ્ન કોની માતા જુએ છે? **તીર્થંકર, ચક્રવર્તી**

૭. બળદેવનું જઘન્ય અને ઉત્કૃષ્ટ આયુષ્ય કેટલું? **જ. આયુષ્ય ૧૨૦૦ વર્ષ અને ઉ. આયુષ્ય ૮૫ લાખ પૂર્વ.**

(ઇ) વ્યવહાર સમકિતના ૬૭ બોલના આધારે લખો. (૧૦)

(૧) વ્યાખ્યા લખો. (૫)

૧. કુદંસણ વજ્જણા : **પરતીર્થિનો અધિક પરિચય ન કરે. અધર્મી પાખંડીઓની પ્રશંસા ન કરે.**

૨. વૈયાવચ્ચી : **જૈનશાસનમાં ચતુર્વિધ સંઘની સેવા, વૈયાવચ્ચ કરે.**

૩. સ્થિરીકરણ : **ધર્મમાં વિમુખ થતા જીવોને ધર્મમાં સ્થિર કરવા.**

૪. કંખા : **અન્ય મતોના આડંબર દેખી તેની ઈચ્છા કરે.**

૫. સૂત્ર રુચિ : **જે જીવ આચારાંગ આદિ આગમ શાસ્ત્રો વાંચીને સમકિતને પ્રાપ્ત કરે છે, તે સૂત્ર રુચિ.**

(૨) ખાલી જગ્યા પૂરો. (૫)

૧. ...... ના કારણરૂપ ...... નો નાશ કરે છે. **ભવભ્રમણ, મિથ્યાત્વ**

૨. ધર્મ રુચિમાં ...... અને ...... ધર્મની શ્રદ્ધા કરે છે. **શ્રુત, ચારિત્ર**

૩. ......, ... તપશ્ચર્યા કરી શાસનની પ્રભાવના કરે. **મહાન, વિકટ**

૪. ...... ની ઉત્પત્તિથી ...... ની ઉત્પત્તિ નથી. **શરીર, જીવ**

૫. તિજોરી એટલે ...... રત્ન માટે ...... તિજોરી. **ધર્મરૂપી, સમકિતરૂપી**

(૩) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો. **(૫)**

૧. ગુણગ્રામ કોના કરવાના છે? **ગુણગ્રામ ગુણીજનોના પ્રગટ કરવાના છે.**

૨. આગારમાં શું કરવાનું હોય છે? **અપવાદ માર્ગે કાર્ય કરવાનું હોય છે.**

૩. આ ભવમાં કઈ સામગ્રી મળી છે? **આ ભવમાં મનુષ્ય ભવ, ઉત્તમ કુળ આદિ સારી સામગ્રી મળી છે.**

૪. લિંગ અને શુદ્ધતા કયા સૂત્રમાંથી લેવામાં આવ્યા છે? **લિંગ ઉવવાઈ સૂત્ર, શુદ્ધતા ઉપાશક દશાંગ સૂત્ર.**

૫. નવમો અને દશમો વિનય કયો છે? **૯) સ્વધર્મીનો વિનય કરે. ૧૦) સંભોગીનો વિનય કરે.**

(૧૦)

પ્ર.૩ વાર્તાના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો. **(૬)**

૧. નંદ મણિયાર પછી કયા ભવ થયા? **દેડકો, વર્તમાને દેવલોકમાં દર્દુર દેવ.**

૨. અર્જુન કોણ હતો? કોનો ભક્ત હતો? **અર્જુન માળી હતો. તે મુદ્‌ગરપાણિ યક્ષનો ભક્ત હતો.**

૩. થાવચ્ચા પુત્ર સાથે કેટલા જણાએ દીક્ષા લીધી? **જેને થાવચ્ચા પુત્ર પ્રત્યે સ્નેહભાવ હતો એવા ૧૦૦૦ પુરુષોએ થાવચ્ચા પુત્ર સાથે દીક્ષા લીધી.**

૪. સત્યદર્શન થયા પછી શુક પરિવ્રાજકે શું કર્યું? **પોતાની હાર સ્વીકારીને પોતાના ૧૦૦૦ શિષ્યો સાથે થાવચ્ચા મુનિ પાસે દીક્ષા લીધી.**

૫. અર્જુનમુનિએ દીક્ષા પછી શું રાખ્યું? **આવેલ પરિષહ સમભાવથી સહન કર્યો. તેમજ ક્ષમા અને સમતા રાખી.**

૬. નંદ મણિયારે શું શું બંધાવ્યું? **પુષ્કરિણી વાવ, ચિત્રશાળા, ભોજનશાળા, ઔષધાલય, અલંકાર સભા બનાવડાવી.**

(૨) કોણ બોલે છે અને કોને કહે છે? **(૪)**

૧. ધન્ય છે નંદ મણિયારને. **લોકો ખુશ થઈને એકબીજાને કહે છે.**

૨. વિપુલ ભોગોને ભોગવ. **કૃષ્ણ વાસુદેવ થાવચ્ચા પુત્રને કહે છે.**

૩. તમે ધર્મનું મૂળ શું માનો છો? **સુદર્શન થાવચ્ચા મુનિને કહે છે.**

૪. હું નિર્ગ્રંથ પ્રવચન પર શ્રદ્ધા કરું છું. **અર્જુનમાળી મહાવીર સ્વામીને કહે છે.**

પ્ર.૪ નીચેના કાવ્યની પૂર્તિ કરો.

૧. મન્યે **વરં હરિ હરાદય એવ દષ્ટા, દષ્ટેષુ યેષુ હૃદયં ત્વયિ તોષમેતિ ।**

કિં વીક્ષિતેન ભવતા ભુવિ યેન નાન્યઃ, કશ્ચિન્મનો હરતિ નાથ! ભવાન્તરેપિ॥

૨. દષ્ટવા **ભવન્તમનિમેષ વિલોકનીયં, નાન્યત્ર તોષમુપયાતિ જનસ્ય ચક્ષુઃ ।**

પીત્વા પયઃ શશિકર દ્યુતિદુગ્ધ સિન્ધોઃ, ક્ષારં જલં જલનિધેરસિંતુ ક ઈચ્છેત્ ॥

૩. તુભ્યં **નમસ્ત્રિભુવનાર્તિ હરાય નાથ ! તુભ્યં નમઃ ક્ષિતિતલમલભૂષણાય !**

તુભ્યં નમસ્ત્રિ જગતઃ પરમેશ્વરાય, તુભ્યં નમો જિન ભવોદધિ શોષણાય ॥

૪. વક્ત્રં **ક્વ તે સુરનરોરગનેત્રહારિ, નિઃશેષ નિર્જિત જગત્ ત્રિતયોપમાનમ્ ।**

બિમ્બં કલંક મલિનં ક્વ નિશા કરસ્ય?, યદ્વાસરે ભવતિ પાણ્ડુપલાશ કલ્પમ્ ॥

૫. જ્ઞાનં **યથા ત્વયિ વિભાતિ કૃતાવકાશં, નૈવં તથા હતિહરાદિષુ નાયકેષુ ।**

તેજઃ સ્ફુરન્મણિષુયાતિ યથા મહત્ત્વં, નૈવં તુ કાચ શકલે કિરણા કુલેઽપિ ॥

જય – જિનેન્દ્ર

- **PLEASE CONATADØCT DSB HELPLINE NO. 9702277914 FOR FREE ONLINE SHRENI CLASSES.**
- **NEXT CLASS STARTS AUGUST 6TH/7TH MONDAY AND TUESDAY**
- **TO JOIN OUR TELEGRAM GROUP. CONTACT DSB HELPLINE NO. 9702277914**
- **FOR BOOKS AND EXAM REGISTRATION**